

Pedagogisch beleidsplan

BIJ OT & SIEN

Joëlla Oosting

BIJ OT & SIEN | 1-12-2020

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Bij Ot & Sien. Bij Ot & Sien biedt dagopvang, peuteruurtjes en buitenschoolse opvang. Bij Ot & Sien heeft twee locaties: locatie Hof van Saksen met één groep voor kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar en locatie Grolloo met twee groepen, De Deel voor kinderen van 0-4 jaar en De Stal voor kinderen van 4-12 jaar.

De kernwaarden van Bij Ot & Sien zijn: flexibel, kleinschalig, landelijk gelegen en betaalbaar. Bij Bij Ot & Sien worden de kinderen opgevangen in een vertrouwelijke en groene omgeving waarbij er zo flexibel mogelijk wordt mee gedacht. Het belangrijkste is dat bij Bij Ot & Sien het kind centraal staat.

Locatie Hof van Saksen is gevestigd op het vakantiepark Hof van Saksen waar de kinderopvang gebruikt maakt van een mooie boerderij. Er is opvang voor kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar. Ouders die op het park werken kunnen hun kindje meenemen en met een gerust hart aan het werk gaan. De kinderopvang mag gebruik maken van alle faciliteiten die Hof van Saksen biedt. Meerdere buitenspeelplaatsen, binnenspeelplaats de Harrewar en nog allerlei andere faciliteiten.

Locatie Grolloo maakt gebruik van twee ruimtes in groepsaccommodatie de Boerhaarshoeve. Verder zijn er ruime buitenspeelplaatsen, dieren en de mogelijkheid om naar het bos te gaan.

In dit pedagogisch beleidsplan worden de pedagogische uitgangspunten beschreven en in het werkplan staat omschreven hoe wij onze visie in de praktijk toepassen. Jaarlijks wordt het beleidsplan geëvalueerd en bijgesteld in samenspraak met de oudercommissie. Het pedagogisch beleidsplan geeft een houvast bij de dagelijkse werkzaamheden en zorgt voor een gelijkgestemde aanpak.

Inhoud

Voorwoord.....	1
Inleiding	3
Visie op kinderopvang.....	4
<i>Visie Voor- en Vroegschoolse educatie</i>	<i>4</i>
1. Het bieden van emotionele veiligheid aan kinderen	5
<i>Emotionele veiligheid en pedagogisch handelen</i>	<i>5</i>
<i>Emotionele veiligheid en de groep.....</i>	<i>6</i>
<i>Emotionele veiligheid en de speelleeromgeving.....</i>	<i>6</i>
<i>Emotionele veiligheid en de aangeboden activiteiten</i>	<i>6</i>
2. Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van de persoonlijke competentie	7
<i>Persoonlijke competentie en de pedagogisch medewerker.....</i>	<i>7</i>
<i>Persoonlijke competentie en de groep.....</i>	<i>8</i>
<i>Persoonlijke competentie en activiteiten.....</i>	<i>8</i>
<i>Persoonlijke competentie en de speelleeromgeving.....</i>	<i>8</i>
3. Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie	9
<i>Sociale competenties en de pedagogisch medewerker</i>	<i>9</i>
<i>Sociale competenties en de groep</i>	<i>10</i>
<i>Sociale competentie en de speelleeromgeving</i>	<i>11</i>
<i>Sociale competentie en de geboden activiteiten</i>	<i>12</i>
4. Socialisatie, cultuuroverdracht en overdragen van waarden en normen	13
<i>Waarden, normen en de pedagogisch medewerker.....</i>	<i>13</i>
<i>Waarden, normen en de groep.....</i>	<i>14</i>
<i>Waarden, normen en de speelleeromgeving.....</i>	<i>14</i>
<i>Waarden, normen en de geboden activiteiten</i>	<i>14</i>
5. Uitvoering van beleid door de pedagogisch medewerker	15
<i>Specifiek bij baby's.....</i>	<i>15</i>
<i>Specifiek bij dreumesen en peuters.....</i>	<i>15</i>
<i>Specifiek bij kinderen in de basisschoolleeftijd</i>	<i>15</i>
6. Samenhang met ander beleid	16

Inleiding

Eén van de belangrijkste doelstellingen in de kinderopvang is dat kinderen zich veilig en geborgen voelen. Een kind dat zichzelf mag zijn, dat voelt dat het er mag zijn, voelt zich veilig, voelt zich goed en heeft energie om te leren en zich te ontwikkelen. Bij Bij Ot & Sien staat het kind op nummer één.

Eigenaresse Frida Lubbers; *“Ik gun elk kind een opvang zoals Bij Ot & Sien. Een kleinschalige, flexibele en vertrouwde opvang in een groene omgeving.”*

Bij Ot & Sien wil een tweede thuis uitstralen en zorgen dat het kind centraal staat. De wensen die er zijn worden afgestemd op alle mogelijkheden en er wordt zo flexibel mogelijk meegedacht. Bij Ot & Sien staat voor flexibel, kleinschalig, landelijk gelegen en betaalbaar. Ouders moeten met een goed gevoel en 100% focus aan het werk kunnen terwijl de kinderen op dat moment volop aan het buitenspelen zijn in een landelijke omgeving.

In de volgende hoofdstukken wordt de pedagogische visie uitgebreid besproken.

Visie op kinderopvang

“Bij Ot & Sien wil kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar een veilige en geborgen omgeving bieden wat voelt als een tweede thuis.”

Binnen Bij Ot & Sien kunnen kinderen zich op hun eigen wijze en in hun eigen tempo ontwikkelen tot zelfstandige, weerbare en sociale individuen, ondersteund door een pedagogisch medewerker. Deze pedagogisch medewerker is in staat om de kinderen op verschillende manieren te stimuleren en te motiveren, waarbij rekening gehouden wordt met de natuurlijke eigenschappen van elk kind. Bij Ot & Sien als tweede thuis is een boeiend kruispunt waar de woon- en leefwereld van het kind en de natuur elkaar raken. Het kind maakt spelenderwijs kennis met de natuur, de dieren en de ruimte om zich heen. Wij willen dit bereiken door veel met de kinderen naar buiten te gaan maar ook indien mogelijk ook de natuur naar binnen te halen.

Aan de Wet Kinderopvang ligt de opvoedingstheorie van J.M.A. Riksen-Walraven ten grondslag. Wij onderschrijven de opvoedingstheorie door te streven naar:

1. Het bieden van emotionele veiligheid aan kinderen
2. Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van de persoonlijke competentie
3. Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie
4. Socialisatie, cultuuroverdracht en overdragen van waarden en normen.

Visie Voor- en Vroegschoolse educatie

“Bij Ot & Sien wil kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar een veilige en geborgen omgeving bieden wat voelt als een tweede thuis.”

Wij vinden het belangrijk dat een kind zich kan ontwikkelen in een veilige omgeving en een omgeving wat voelt als een tweede thuis. Daarnaast willen wij onze activiteiten aanpassen op elk individu en alle kinderen als groep. Wij vinden het belangrijk dat een kind zich ontwikkelt op zijn of haar eigen manier en niet geduwd wordt in een richting wat niet passend is bij het kind. Door het werken met vve thema's bieden wij structuur en veiligheid. Kinderen weten wat ze kunnen verwachten en kunnen hier naar toe leven. Wij streven naar ontwikkelingsgericht leren, maar vooral plezier in de dingen die je doet.

1. Het bieden van emotionele veiligheid aan kinderen

Emotionele veiligheid en vertrouwen vormen de basis voor een goede ontwikkeling van een kind. Om zijn omgeving te durven verkennen en relaties met andere aan te gaan, moet een kind zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Het ervaren van emotionele veiligheid bij kinderen vindt plaats wanneer er gereageerd wordt op zijn signalen en behoeftes.

Emotionele veiligheid en pedagogisch handelen

Hoe een kind zich voelt op de groep staat centraal. Ervaart het voldoende veiligheid om zich vrij te kunnen bewegen en ontdekken? Hier proberen we op in te spelen.

Binnen Bij Ot & Sien wordt er kindgericht gewerkt. De pedagogisch medewerkers verplaatsen zich (vaak letterlijk) naar het niveau van het kind. Hiermee bieden we ruimte aan het kind om ons te benaderen en te laten weten, zien wat hij of zij van ons wil. We maken de afstand tussen de volwassene en het kind kleiner door ons naar hun hoogte te verplaatsen. Praktisch betekent dit dat we bij de baby's veelal op de grond zitten, of op een laag stoeltje en met de kinderen meespelen. Bij de peuters zorgen we ervoor dat we door onze knieën zakken als we met ze praten, zodat we op oogniveau met elkaar zijn.

De pedagogisch medewerkers spelen met de kinderen mee, om ze te stimuleren in hun spel of een beetje op gang te helpen als ze iets moeilijk of eng vinden. Kinderen ontnemen veel veiligheid aan een volwassene aan hun zijde wanneer ze zelf wat onzeker zijn. Zo komen ze net wat sneller een 'drempeltje' over.

Door het geven van een open en toegankelijke houding naar het kind, krijgen ze het gevoel dat ze bij ons terecht kunnen met hun verhaal en emoties. We luisteren goed naar gedrag en woord en vragen na of controleren of we het kind goed begrepen hebben. We zijn ons ervan bewust dat de wijze van communiceren van kinderen soms anders is dan wij als volwassenen doen. We nemen dan ook de tijd en rust om te interpreteren wat een kind bedoelt, om de vertaalslag te maken zodat we het kind niet verkeerd begrijpen. Daarnaast hanteren pedagogisch medewerkers een open houding naar het kind toe en vertellen ze aan de kinderen wat ze aan het doen zijn.

Emotionele veiligheid en het mentorschap

Alle kinderen bij Bij Ot & Sien hebben een mentor. De mentor speelt een belangrijke rol in het bevorderen van een veilig gevoel bij de kinderen. De mentor is namelijk de persoon wie de kinderen het meest zien en waarmee ze vaak het meest optrekken. De mentor ontfermt zich vanaf het eerste begin over het kind. De mentor voert het eerste intakegesprek om kennis te maken met het kind en de ouder.

De mentor is contactpersoon voor kind, ouder, collega's en met toestemming van ouder eventueel voor derden.

- De mentor houdt de ontwikkeling en het welbevinden van het kind in de gaten.
- Bij zorgen of vragen met betrekking tot het kind maakt de mentor dit inzichtelijk. De eventuele gesprekken die hieruit voortkomen worden door de mentor gevoerd in overleg met de leidinggevende.
- De mentor is het aanspreekpunt voor alle vragen en opmerkingen over de opvang dag van het kind. De algemene dagelijkse overdrachtszaken kunnen natuurlijk gewoon met alle pedagogisch medewerkers van de betreffende dag worden besproken.
- De mentor is verantwoordelijk voor het plannen en houden van de intake- en het eventuele exitgesprek.

- De mentor is op de hoogte van persoonlijke zaken van het kind, bijvoorbeeld het kennen van de sporten en hobby's die het kind volgt of heeft.

Emotionele veiligheid en de groep

Binnen Bij Ot & Sien zijn er doorgaans dezelfde groepen met dezelfde pedagogisch medewerkers. De kinderen leren elkaar en de pedagogisch medewerkers daardoor goed kennen. De vaste gezichten zorgen voor een omgeving waarin het kind zich vertrouwd voelt en zichzelf kan ontwikkelen. Bij Ot & Sien heeft een verticale groep waar kinderen van 0-4 jaar bij elkaar in de groep zitten. De groepsgrootte is maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Het voordeel is dat kinderen leren om te gaan met oudere en jongere kinderen, ze leren van elkaar. Daarnaast zijn er minder wisselingen in de samenstelling van de groep omdat kinderen tot hun vierde jaar in dezelfde groep blijven.

Emotionele veiligheid en de speelomgeving

Bij Ot & Sien werkt met vertrouwde stamgroepen, waarbij kinderen zo veel mogelijk in dezelfde ruimte worden opgevangen, met vriendjes en dezelfde pedagogisch medewerkers. De bekende omgeving en dagritme creëren een gevoel van veiligheid. Daarnaast zijn de groepsruimtes zo ingericht dat kinderen van verschillende leeftijden gerichte activiteiten kunnen doen, maar zich ook even kunnen terugtrekken. De ruimte bestaat uit verschillende hoeken tot uitdaging bieden maar wel zo ingericht zijn dat er geen gevaarlijke situaties ontstaan.

Het speelgoed ligt op vaste plekken waar kinderen zelf bij kunnen. Het geeft een gevoel van veiligheid dat kinderen weten waar het speelgoed ligt en dat ze zelf mogen kiezen waarmee ze willen spelen.

Emotionele veiligheid en de aangeboden activiteiten

Het bieden van vaste rituelen, ritme en regels zorgt ervoor dat kinderen een veilig en geborgen gevoel ervaren. Het brengt voorspelbaarheid in de dag, waardoor kinderen goed weten waar ze aan toe zijn. Regels en grenzen bieden duidelijkheid in wat er van hen verwacht wordt.

Binnen het dagritme zijn er vaste rituelen die zich afspelen. Bijvoorbeeld een liedje zingen voor het opruimen, in de kring en voor het eten. De kinderen weten precies wat ze kunnen verwachten, maar binnen de kaders is er ook ruimte voor initiatieven van de kinderen. Het dagritme is afgestemd op de leeftijd van de kinderen en verschilt dus voor baby's, peuters en grotere kinderen.

De buitenschoolse opvang heeft een bepaalde structuur. Wanneer kinderen uit school komen gaan ze eerst even wat eten en drinken. Wanneer iedereen klaar is met eten en drinken wordt er een activiteit aangeboden of mogen kinderen vrij spelen. Aan het eind van de middag wordt er nog een crackertje gegeten met wat drinken. Kinderen weten door het vaste ritme goed waar ze aan toe zijn.

2. Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van de persoonlijke competentie

Kinderen moeten de mogelijkheid krijgen tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties. Met persoonlijke competenties worden persoonskenmerken bedoeld als veerkracht, weerbaarheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde, flexibiliteit en creativiteit. Deze competenties stellen een kind in staat om verschillende situaties of problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Het kind leert en ontdekt wie het is, wat het kan, welke interesses het heeft en welke vaardigheden er nodig zijn in welke situaties (bijv. geduld en afwachten, of juist initiatief nemen en doorzetten).

Persoonlijke competentie en de pedagogisch medewerker

Door de manier waarop de pedagogisch medewerker met de kinderen omgaat, hoe de kinderen in de groep met elkaar omgaan, door de inrichting van de ruimten en door de mogelijkheden die het speelmateriaal en de activiteiten bieden, bevorderen wij de persoonlijke competentie van het kind.

Wij benaderen het kind respectvol en positief en geven het de ruimte om zelf of met elkaar kleine problemen op te lossen. Wij letten daarbij op wat het kind zelf aan kan en waar het aan toe is. We bouwen voort op het ontwikkelingsniveau van het kind. Daarbij houden we er rekening mee dat elk kind zich op zijn eigen tempo en eigen wijze ontwikkelt. En, elk kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en eigen wijze. Wij sluiten ons in onze werkwijze en benadering zo veel mogelijk aan bij het individuele kind.

Tijdens spel, activiteiten en verzorgingssituaties geven wij het kind complimenten. Elk kind is trots als het zelf dingen kan doen. Wij stimuleren de zelfstandigheid van elk kind en doen dat gedoseerd en passend bij de ontwikkeling en de leeftijd van het kind.

Voorbeelden van zelfstandigheid stimulering:

- Tijdens het eten op de dagopvang laten we het kind zelfstandig eten en drinken. Kinderen delen bordjes uit en stapelen na het eten de bakers en bordjes op. Kinderen mogen ook proberen hun eigen broodje te smeren.
- Het opruimen wordt met zijn allen spelenderwijs gedaan waarbij de pedagogisch medewerker de kinderen tot helpen aanspoort door het geven van kleine opdrachten.
- Bij het naar buiten gaan stimuleren we de kinderen om zelf hun jas en schoenen aan te trekken. Indien dit niet lukt, zullen we altijd bereid zijn te helpen en uit te leggen hoe ze dit kunnen leren.
- Als kinderen naar bed gaan mogen ze proberen zichzelf uit te kleden.

Wij 'dwingen' kinderen nooit met eten of zindelijkheid. Als iets niet meteen lukt, wordt het kind geholpen en zo nodig getroost om het op een later moment weer te proberen. Wij observeren, interpreteren, ondersteunen waar nodig of bieden het kind juist wat extra uitdaging om een stapje verder te komen.

Op de BSO is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker klaar staat, begrip toont en ruimte geeft aan de kinderen. In eerste instantie treedt de pedagogisch medewerker als coach op, in plaats van helper of politieagent. Als coach wordt de ontwikkeling van de identiteit en de zelfredzaamheid gestimuleerd.

De kinderen die de buitenschoolse opvang bezoeken zijn al vrij zelfstandig. We proberen de kinderen te stimuleren door ze aan te moedigen zich hier steeds een stapje verder in te ontwikkelen. We geven ze verantwoordelijkheden die ze aankunnen en prijzen als niet lukt. We geven de kinderen het gevoel dat ze best fouten mogen maken en bespreken met hun wat zede volgende keer anders kunnen doen. We laten

kinderen doen wat ze zelf of met de steun van een volwassene kunnen. Bijvoorbeeld door in een andere groep iets te halen leert het kind vertrouwen te hebben in zichzelf en in anderen.

Persoonlijke competentie en de groep

Binnen de groep is er ruimte voor eigen initiatieven en ideeën met betrekking tot de activiteiten die het kind wil gaan doen. Het stimuleren van samenspelen is belangrijk voor de ontwikkeling van de persoonlijkheid. Het kind leert door samen te spelen zichzelf kennen, wat het leuk vindt en wat niet. Het kan dan gebeuren dat het kind iets leuk vindt dat tegelijk door een ander kind niet leuk wordt gevonden. Op deze manier ontwikkelt het kind zijn eigen voorkeur en smaak. In de omgang met andere kinderen, leert het kind allerlei gevoelens te ontdekken en daar geleidelijk mee om te gaan.

Naarmate de kinderen elkaar beter kennen, spelen zij meer samen en is hun spel van hoger niveau. Goede relaties met leeftijdsgenoten bevorderen de kwaliteit van hun uitwisselingen en van hun spel. De aanwezigheid van andere kinderen biedt het kind de mogelijkheid om emoties en behoeftes te leren communiceren met anderen. Het kind kan ervaringen leren delen met een of meerdere anderen; elkaar troosten, met elkaar plezier maken etc. Een kind ervaart vanzelf op een kinderopvang, dat aandacht soms gedeeld moet worden en dat het niet altijd kan doen, wat het op dat moment wil; je hebt simpelweg geen 15 fietsjes. Eveneens worden kinderen bij Bij Ot & Sien gestimuleerd zich te profileren binnen de groep bijvoorbeeld tijdens een kringactiviteit. Zij kunnen dan iets van zichzelf laten zien en/of vertellen. Hierbij rekening houdend met de leeftijd/ontwikkelingsfase en karakter van het kind.

In alle groepen wordt gestimuleerd om elkaar te helpen. Zelfstandigheid speelt ook een rol in het contact met anderen. Als een kind bijv. iets van een ander kind wil, stimuleren we het om dat zelf te vragen, in plaats van naar de pedagogisch medewerker toe te komen. Dit zelfstandig dingen proberen en laten slagen, ontdekken waar je goed in bent, geeft het kind zelfvertrouwen.

Persoonlijke competentie en activiteiten

Activiteiten die vooral veel mogelijkheden bieden voor het verder ontwikkelen van persoonlijke competenties zijn bijv. samenspel, fantasiespel, drama, naspelen/meespelen. Door te leren winnen en verliezen, door lastige situaties zelf op te lossen, door grenzen te verkennen en te verleggen en mogelijkheden te ontdekken (iets proberen wat je eerst niet durfde), door situaties eigen te maken en daar complimenten voor te krijgen, leren kinderen wat zij kunnen (wat vind je heel leuk om te doen, waar ben je goed in) en wie ze zijn.

Kinderen in de basisschoolleeftijd willen bijzondere, spannende, leuke, gevarieerde activiteiten kunnen doen, maar hebben daarnaast vooral ook behoefte om vrij te zijn en met hun vrienden en vriendinnen te kletsen en juist niets te hoeven. We betrekken de kinderen uitdrukkelijk bij wat er op de BSO te doen is.

Persoonlijke competentie en de speelomgeving

De ruimtes van de opvang zijn zodanig ingericht dat kinderen op een veilige manier kunnen spelen en ontdekken. De indelingen van de ruimtes biedt kinderen de mogelijkheid om zelf keuzes te maken. Er zijn allerlei hoeken met verschillende spelmaterialen waarin ze alleen of gezamenlijk kunnen spelen. Er is divers speelgoed aanwezig, zodat verschillende vaardigheden gestimuleerd worden.

Ook de buitenruimtes zijn erop ingericht dat kinderen uitgedaagd worden om te ontdekken en te leren. Wij vinden het belangrijk dat kinderen buiten spelen en streven ernaar om minimaal 1x per dag buiten te spelen. Ook worden er regelmatig uitstapjes gemaakt. Zo gaan we regelmatig een wandeling in het bos maken, naar de speeltuin of kinderboerderij. Het bevordert de kwaliteit van de kinderopvang en prikkelt de interesse van de kinderen.

3. Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie

In de eerste levensjaren leren kinderen de beginselen van de sociale omgang met zichzelf en anderen, waardoor een belangrijke basis wordt gelegd op sociaal gebied. Wij vinden kinderen sociaal competent als ze in een groep goed kunnen functioneren en als ze hun sociale vaardigheden goed ontwikkeld hebben. Deze kinderen houden rekening met anderen en zijn goed in staat tot samen delen, samen spelen, samen ruzie maken en weer vrede sluiten en samenwerken. Ze kunnen zich goed inleven in anderen (empathie) en maken goed contact met andere kinderen en met volwassenen. Ze weten hoe ze bij anderen overkomen. Ze kennen de grenzen van de ander en gaan daar niet overheen. Ze kunnen goed omgaan met winnen en verliezen en kunnen ook tegenslagen incasseren. Ze passen zich makkelijk aan in een andere omgeving met andere regels. Ze zijn weerbaar en assertief maar komen ook op voor anderen.

Sociale competenties en de pedagogisch medewerker

Bij het aanleren van de sociale vaardigheden heeft de pedagogisch medewerker een voorbeeldfunctie. De pedagogisch medewerker beschikt over de vaardigheid om interacties tussen kinderen in goede banen te leiden. De houding en het gedrag zijn voor het kind bepalend hoe het kan reageren op verschillende situaties en gebeurtenissen. Van belang bij het ontwikkelen van sociale competentie is het stimuleren van het samen dingen doen. De kinderen worden gestimuleerd om elkaar te waarderen, te respecteren en rekening te houden met elkaar. De kinderen wordt geleerd dat ze niet alleen aan zichzelf, maar ook aan anderen moeten denken. Dit betekent dat het kind even moet wachten totdat de ander uitgepraat is of totdat de ander klaar is met een bepaald speeltje. Het kind wordt op deze manier bewust gemaakt van de aanwezigheid van anderen. De manier waarop er wordt gecommuniceerd is daarbij van belang. Uitleg over de gevoelens, gedachten en ideeën van andere kinderen zijn hierbij belangrijk. De pedagogisch medewerker stimuleert de communicatie, door het kind aan te moedigen iets te vragen aan de ander. Ook als er onenigheid of kleine conflicten ontstaan tussen kinderen. Kinderen kunnen die vaak op een goede manier oplossen als ze daar de gelegenheid voor krijgen. De pedagogisch medewerker geeft waar nodig hulp, ondersteuning en advies. Per situatie schat de pedagogisch medewerkster in wat het kind nodig heeft. Ze sluit daarbij aan op de ontwikkelingsfase van het kind.

De sociale houding die het kind geleerd wordt komt overeen met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau. Naarmate kinderen ouder worden en naar de Buitenschoolse opvang, zal hen geleerd worden om meer rekening met elkaar te houden. Op de Buitenschoolse opvang zal de pedagogisch medewerker invulling geven aan begrippen zoals solidariteit, samenwerken, delen, en respecteren, dit door verschillende activiteiten te organiseren. De begeleiding in de sociaalemotionele ontwikkeling van kinderen wordt deels vorm gegeven door het hanteren van regels/ uitgangspunten in de omgang van kinderen met elkaar en met de pedagogisch medewerkers.

We creëren een open houding tussen pedagogisch medewerker en kinderen. We praten met elkaar en luisteren naar elkaar. We vertellen en leggen uit wat we bedoelen en vragen na of een kind ons goed begrijpt.

Het leren delen van aandacht vinden de meeste kinderen moeilijk: de pedagogisch medewerker is niet altijd beschikbaar op het moment dat het kind om aandacht vraagt. Kinderen moeten op dat moment

genoegen nemen met een andere oplossing, bijvoorbeeld op schoot, of naast de pedagogisch medewerker zitten. Wij proberen de aandacht zo evenredig mogelijk over alle kinderen te verdelen. Kinderen die zelf om aandacht vragen, komen vanzelf wel aan hun trekken. Bij kinderen die dat niet doen, laten wij het initiatief meer van onze kant komen.

Ontwikkeling van sociale competenties en de pedagogische basisregels:

De pedagogische basisregels zijn:

- We stimuleren een positieve groepssfeer en moedigen kinderen aan om samen dingen te doen en samen dingen te delen, zowel 'speelgoed en boeken' als 'plezier en verdriet'.
- We spelen met de kinderen mee.
- We geven het goede voorbeeld door zelf professioneel met elkaar en de ruimte om te gaan en nooit fysiek in te grijpen (knijpen, sleuren, slaan of duwen).
- We leren kinderen over nemen en geven en hoe ze conflicten kunnen oplossen.
- We leren kinderen hoe ze zich kunnen inleven in de ander en om begrip te hebben voor de ander.
- We leren kinderen dat iedereen anders is en dat iedereen gelijkwaardig is.
- We leren kinderen dat ze op hun beurt moeten wachten.

Sociale competenties en de groep

Binnen Bij Ot & Sien is er voldoende mogelijkheid voor kinderen om sociale ervaringen op te doen. Gedurende de hele dag zijn kinderen samen met andere kinderen, soms in een grote groep, soms in kleinere groepjes. Door met elkaar leuke dingen te doen, plezier te hebben, maar ook verdriet te delen en elkaar te troosten, door samen te eten, iets nieuws te ontdekken, samen te spelen, op je beurt te wachten en rekening te houden met elkaar, ontstaat een gevoel van saamhorigheid.

Baby's

Baby's worden regelmatig naast elkaar gelegd of tegenover elkaar gezet, zodat zij in de gelegenheid gesteld worden om contact met elkaar te maken. Omdat Bij Ot & Sien een verticale groep heeft, maken baby's ook contact met oudere kinderen. De pedagogisch medewerkers stimuleren dit. Al gauw doen de kinderen ook mee met de groepsactiviteiten. Ze worden bij de kring gezet, lezen gezamenlijk een boekje of doen mee met een andere gezamenlijke activiteit.

Dreumesen

In de dreumesleeftijd is het leren door te experimenteren ook op sociaal gebied terug te zien. Zo onderzoekt een dreume hoe ver hij kan gaan en leert door middel van de reacties hierop wat wel en wat niet mag (sociale vaardigheden). Duidelijke en tijdige grenzen vanuit de pedagogisch medewerkers zijn dan ook van groot belang. Omdat dreumesen zich nog niet zo goed in andere kunnen verplaatsen, is het samenspelen met andere kinderen ook nog lastig en daarom spelen dreumesen voornamelijk naast elkaar. Dit naast elkaar spelen is al een stap in de richting van samenspelen en daarom geven wij dreumesen hierin ook de ruimte in. De dreumesen leren namelijk door te observeren en kijken daarom naar elkaars spel. De pedagogisch medewerkers richten de aandacht van de dreumesen dan ook actief op elkaar: "Kijk eens, Sanne plaatst alle autootjes achter elkaar, het lijkt wel een hele lange file!", waardoor zij geïnspireerd raken door elkaars spel én eventueel een kijkje gaan nemen bij elkaars spel.

Peuters

Bij de grotere kinderen wordt het groepsgebeuren belangrijker. De kinderen zijn meer gericht op het met elkaar samenzijn in de groep. Ze leren dat ze niet alleen aan zichzelf moeten denken maar ook rekening moeten houden met de andere (kleinere) kinderen. Toch zijn peuters ook nog niet volledig in staat om

zich te verplaatsen in de gevoelens en behoeftes van anderen en zijn met name rond de twee jaar de eigen gevoelens en behoeftes nog het allerbelangrijkste (de ontwikkeling van de eigen ik). Vanaf zo'n drie jaar beginnen peuters zich meer in te leven in de gevoelens en behoeftes van andere mensen. De pedagogisch medewerker stimuleert de oudere kinderen om mee te helpen met de verzorging van de kleine baby's door hen bijv. het speentje te laten geven of te troosten door het wipstoeltje te wiegen. Op deze wijze oefenen kinderen met de sociale vaardigheden. Naarmate peuters ouder worden, gaat het samenspelen hen steeds beter af en zoeken zij elkaar ook steeds meer op in spel. Kinderen ontwikkelen vriendschappen met elkaar. Ze herkennen hun groepsgenootjes en bij binnenkomst zijn de kinderen blij elkaar te zien. Er wordt bewust gekozen naast wie men aan tafel zit of met wie men iets wil doen. Door de pedagogisch medewerker wordt natuurlijk in de gaten gehouden dat er geen kinderen buiten de groep komen te staan. Door dit samen leven, samen spelen, dingen delen, elkaar helpen en van elkaar leren, leert het kind zijn sociale kwaliteiten kennen en te ontwikkelen.

Een peuter moet nog leren in groepsverband wat hij met speelgoed kan doen. Hij leert niet alleen door stimulering van de pedagogisch medewerker, maar ook omdat hij andere kinderen ziet spelen. Hij leert omgaan met 'de kleinste', 'de traagste', 'de drukste' van de groep. In het algemeen zie je dat de oudere kinderen vaak zeer zorgzaam zijn voor de jongeren. Zo komen oudere peuters hulp van de leiding halen als het de kleintjes bijv. nog niet lukt om hun jas te pakken. Kinderen ontwikkelen ook vriendschappen met elkaar. Ze herkennen hun groepsgenootjes en bij binnenkomst zijn de kinderen blij elkaar te zien. Er wordt door de grotere kinderen bewust gekozen naast wie men aan tafel zit of met wie men iets wil doen. Door de pedagogisch medewerker wordt natuurlijk in de gaten gehouden dat er geen kinderen buiten de groep komen te staan. Door samen spelen, dingen delen en elkaar helpen leert het kind zijn sociale kwaliteiten kennen en te ontwikkelen.

Schoolkinderen

De Buitenschoolse opvang is een goede gelegenheid voor het verder ontwikkelen van de sociale vaardigheden van kinderen, ze zijn immers ook voortdurend bezig met anderen. Door de groepsgebonden opvang bij de BSO ontstaat een zogenaamde peergroep voor de kinderen. Peergroepen zijn kweektuinen waarin het kind allerlei sociale vaardigheden verwerft. Het leert onderhandelen, samenwerken, conflicten oplossen, helpen en beschermen, maar ook een ander aftroeven, voor zichzelf opkomen en leidinggeven. Kleine leeftijdsverschillen tussen kinderen bieden daarbij de mogelijkheid tot het experimenteren met sociale rollen en vaardigheden. Geaccepteerd worden door anderen, imitatie van anderen en identificatie met anderen speelt een belangrijke rol voor zowel de sociale als persoonlijke ontwikkeling. Sociaal contact wordt bevorderd door uit school gezamenlijk te drinken, fruit te eten, het aanbieden van groepsactiviteiten en door samen te spelen. De pedagogisch medewerker kijkt en luistert goed naar zowel de individuele kinderen als naar de totale groep. Zij geven kinderen de ruimte om te leren omgaan met ruzietjes en conflicten. Kinderen zien en leren veel van elkaar, zij zien hoe een ander kind een situatie oplost.

Sociale competentie en de speelleeromgeving

Bij Ot & Sien zorgt ervoor dat de inrichting van de ruimtes en het aanbod van spelmateriaal en activiteiten uitnodigt tot sociale interacties. Ons kinderdagverblijf beschikt over een ruime binnen – en buitenruimte. Kinderen kunnen veilig en ongestoord spelen. Pedagogisch medewerkers bieden ook buiten verschillende spellen aan waarbij de sociale competenties van het kind wordt gestimuleerd, (kringactiviteiten, groepsspelen enz.). Daarnaast biedt Bij Ot & Sien ruimten met afwisseling in rustige plekken en actieplekken. De ruimten bieden kansen voor gezamenlijke en gevarieerde spelervaringen zoals imitatie/fantasiespel. Zowel op de dagopvang als de buitenschoolse opvang zijn er voldoende hoekjes waar 2 tot 4 kinderen samen iets kunnen doen. De pedagogisch medewerker hebben met de kinderen

duidelijke afspraken gemaakt. Er mag ruimte zijn om lekker actief en druk te doen, echter er moet ook rekening gehouden worden met de andere kinderen in de groep die op dat moment meer behoefte hebben met rust. Door afspraken te maken over het gebruik van de ruimte, leren kinderen omgaan met de behoeften van anderen.

Sociale competentie en de geboden activiteiten

In de groepen van Bij Ot & Sien(dagopvang en BSO) is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. Daarnaast worden activiteiten met de hele groep afgewisseld met activiteiten in kleine, wisselende groepen. De sociale inhoud van het spel wordt gestimuleerd door samen spelen, praten, luisteren, plezier hebben, delen, wachten op elkaar, rekening houden met elkaar.

4. Socialisatie, cultuuroverdracht en overdragen van waarden en normen

Aan de waarden en normen wordt binnen Bij Ot & Sien veel waarde gehecht. Wij vinden het belangrijk dat kinderen respectvol omgaan met zichzelf en de omgeving. Onder omgeving verstaan wij mensen, materialen, natuur en milieu.

Waarden, normen en de pedagogisch medewerker

We dragen onze waarden en normen uit door het de kinderen goed voor te doen en hier uitleg over te geven. We stimuleren de kinderen in het ontwikkelen van goede omgangsvormen zoals het leren luisteren naar elkaar, excuses aanbieden, groeten bij binnenkomst en vertrek en letten op het taalgebruik. Binnen Bij Ot & Sien gebruiken we de standaardtaal dat betekent dat we geen verkleinwoorden gebruiken. We gebruiken de namen van kinderen, dingen en dieren en vervangen die niet voor alternatieven zoals “boe, boe, schatje, liefje”. We vinden het belangrijk dat afspraken en regels worden nageleefd.

Bij de ontmoeting met andere culturen zien we dan dat wat voor ons “zo gewoon” is, niet voor iedereen en overal geldt. Kleine kinderen zijn erg gevoelig voor het “zo doen wij het hier”. Zij nemen deze waarden en gedragingen snel over wanneer ze dit van de groep zien. Als pedagogisch medewerker spelen we hierop in. Wij proberen ons voortdurend bewust te zijn van onze voorbeeldfunctie: kinderen hebben een sterke neiging volwassenen te imiteren en dus moeten wij het gedrag dat wij de kinderen willen aanleren ook zelf laten zien. Enkele normen en waarden die wij hanteren: luisteren naar elkaar, wachten op je beurt, elkaar respecteren, rekening houden met elkaar etc. Wij gaan ervan uit, dat als kinderen ondervinden dat jij rekening met hen houdt, hen accepteert en naar hen luistert, zij ook met jou/anderen rekening zullen houden en naar jou/anderen zullen luisteren. Zij zullen dit voorbeeldgedrag als de geldende norm gaan hanteren. Daarnaast willen wij kinderen leren verantwoordelijkheid te dragen voor mensen en materie in hun leefomgeving. De meeste waarden en normen worden op spelenderwijs aan de kinderen meegegeven. Een peuter mag bijvoorbeeld onder begeleiding helpen bij de fles geven, een kindje mag wat lekkers uitdelen of we doen een spelletje en iedereen mag meedoen. Ook door het geven van het goede voorbeeld leren kinderen veel, want kinderen leren immers door te imiteren.

Daarvoor moeten wij hun de verantwoordelijkheid geven die zij aankunnen: pedagogisch medewerkers en kinderen dragen samen zorg voor de dagelijkse gang van zaken. Wij leren de kinderen zorg te dragen voor zichzelf, anderen, het materiaal en de ruimte. Bijvoorbeeld niet met speelgoed gooien, want dan gaat het kapot of iemand bezeert zich. Speelgoed regelmatig opruimen; alles op een vaste plaats zodat anderen het weer gemakkelijk terug kunnen vinden. Jezelf aan- en uitkleden. Als je gemorst hebt, zelf een doekje pakken en dit opruimen, etc. Uitgangspunt is een positieve houding. Dat betekent dat gewenst gedrag wordt beloond met een compliment, met speciale aandacht. En een ‘ongelukje’ wordt benoemd en samen met het kind maken we het schoon. Dit met een accepterende houding.

Soms zoekt een kind bewust de grenzen op. Het kind mag hiermee experimenteren, het hoort bij de ontwikkeling. De pedagogisch medewerkers benoemen het gedrag wat ongewenst is en geven een voorbeeld van gewenst gedrag in die situatie. We maken afspraken met het kind en maken duidelijk wat de regels zijn en waar de grens is, als een kind hier tegenaan loopt.

Waarden, normen en de groep

Kinderen leren in de groep om de ander te respecteren als persoon. Voorwaarde is de aandacht die er is voor verschillen tussen kinderen. Deze verschillen kunnen variëren van verschil in ontwikkeling tot verschil in huidskleur. Verschillen tussen kinderen kunnen gebruikt worden om kinderen te leren dat er verschillen mogen zijn. In alle groepen kunnen verschillen onder de aandacht worden gebracht. Het gaat erom dat kinderen van elkaar leren en op deze manier elkaar verrijken: hoe ga je met elkaar! In de groepen worden met de kinderen afspraken gemaakt over omgangsvormen(huisregels/pestprotocol). Met elkaar afspreken van manieren om elkaar ook aan de afspraken te houden maar ook over respectvol met elkaar omgaan, je open stellen voor elkaar. Door middel van verwoorden van wat er gebeurt tijdens sociale interacties zoals samen iets leuks, spannends, akeligs, verdrietigs of ontroerends beleven. Kinderen “leren” van verbale en non verbale activiteiten van pedagogisch medewerker en kinderen. Het leren van de taal maakt een concreet onderdeel hiervan uit. De taalontwikkeling wordt in onze kinderopvang gestimuleerd door onder andere veel met de kinderen te praten, voor te lezen en kinderen te stimuleren zelf te praten.

Waarden, normen en de speelomgeving

De ruimtelijke omgeving is zo ingericht dat kinderen de mogelijkheid hebben om hun eigen omgeving vorm te geven en te kunnen oefenen met sociale rollen. Dit houdt in dat er verkleedkleren zijn en beroepsgericht speelgoed (winkelspullen, doktersspullen etc.). Kinderen leren op een speelse manier om te gaan met waarden en normen. Bijvoorbeeld: bij het spelen met winkelspullen, hoort de klant te betalen. Het overtreden van regels heeft consequenties (de politie wordt gehaald als de klant steelt). In het vormgeven van de eigen omgeving, moeten kinderen leren omgaan met de begrenzingen van de ruimte. Er zijn afspraken over hoe de ruimten gebruikt mogen worden.

Waarden, normen en de geboden activiteiten

Door middel van afspraken die stimuleren dat iedereen tijdens activiteiten rekening houdt met elkaar, samen deelt en elkaar helpt kan solidariteit ontstaan. Tijdens de vaste activiteiten (maaltijd, kringactiviteit) wordt er aandacht besteed aan persoonlijke, culturele gebeurtenissen die aansluiten op het “echte leven” het gezin, de omgeving, de wijk.

Spelmateriaal biedt de mogelijkheid om rollen uit het alledaagse leven te oefenen: keukenattributen, bedjes, poppenkast ed. Binnen Bij Ot & Sien is voldoende materiaal aanwezig waar kinderen zich mee kunnen identificeren, het biedt de mogelijkheid tot rollenspellen en imitatiespel. Pedagogisch medewerker leren kinderen bewust om te gaan met het gebruik van materiaal, dit door afspraken te maken over het kiezen, gebruik en opruimen ervan.

5. Uitvoering van beleid door de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker is degene die vorm geeft aan het pedagogisch beleid in haar werk met de kinderen bij Bij Ot & Sien. We gaan ervan uit dat elke pedagogisch medewerker kennis heeft van de ontwikkeling van kinderen, van verzorging, gezonde voeding en hygiëne. Dat is basiskennis. Het beleidsplan wordt besproken in teamvergaderingen. In de praktijk wordt door middel van coachgesprekken en observaties bekeken of er gewerkt wordt volgens het beleid van kinderopvang Bij Ot & Sien. Het in de praktijk vertalen van pedagogische visie vraagt belangrijke competenties van de pedagogisch medewerker:

Specifiek bij baby's

- Goed kijken en luisteren.
- Oog hebben voor het unieke van elke baby.
- Met de volle aandacht bij de baby zijn.
- Geduld, de baby tijd geven om te reageren.
- Zeggen wat je doet en benoemen wat je ziet.

Specifiek bij dreumesen en peuters

- Respect voor de autonomie van het kind: ruimte geven
- Emotionele ondersteuning bieden
- Structuur bieden en grenzen stellen.
- Begeleiden van interacties van kinderen.

Specifiek bij kinderen in de basisschoolleeftijd

- Concreet vorm kunnen geven aan kinderopparticipatie: kinderen een stem geven en betrekken bij het aanbod, de activiteiten, de inrichting, de regels, gewoonten en rituelen e.d. op de groep.
- Met humor om kunnen gaan met de leeftijdsgroep.

6. Samenhang met ander beleid

Het pedagogisch beleid staat niet op zich, maar heeft duidelijke samenhang met andere protocollen en afspraken. De protocollen zijn op de locatie in te zien. Dit betreft:

- Pedagogisch werkplan per locatie en groep
- Beleid Veiligheid en gezondheid
- Huisregels
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Protocol Pesten
- Protocol Ziekte van kinderen
- Protocol Uitstapjes en vervoer
- Protocol Voedsel
- Protocol Persoonlijke verzorging
- Protocol Vermissing
- Protocol Slapen
- Protocol Warmte
- Protocol Medicijnverstrekking
- Protocol Foto's
- Protocol Schoonmaak
- Toestemmingsformulieren

"Bij Ot & Sien wil kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar een veilige en geborgen omgeving bieden dat voelt als een tweede thuis."

Schoonloërstraat 49, 9444 TH
Grolloo

T: 0592-508040

E: info@bijotensien.nl

I: www.bijotensien.nl